

БЕЛЕЖКИ КЪМЪ ГЛАВА XIV.

¹ Hopf, 145—160.

² Никита Акоминатъ, ed. Вонп 359—362. Биографията на Немана отъ краль Стефанъ, гл. VII; Житието на св. Ивана Рилски отъ патриархъ Евтимия (Гласник 22).

³ Инокентий III пише на краль Емериха: Terram, quam pater Tuus (Бела) sorori Tuae imperatrici Graecorum dedit in dotem. Theiner, Monum. Slav. I, 36; ср. Дриновъ, Период. списание, XI, 221.

⁴ "Ἀλλοτε μὲν κατὰ Ῥωμαίων ἑμεγαλαβήσαν, казва за тѣхъ Никита 482.

⁵ Асень, наричанъ Бѣлгунъ, и Теодоръ, наричанъ Петъръ, въ неиздадения ржко-писень поменикъ у М. Дринова.

⁶ Praealentibus Grecis Bulgari perdiderunt regiam dignitatem, quinimo compulsi sunt gravi sub Jugo Constantinopolitano servire, donec novissime duo fratres, Petrus videlicet et Iohannitius, *de priorum regum prosapia descendentes*, terram patrum suorum non tam occupare, quam recuperare coeperunt. Папата до маджарския краль въ 1204 г. (Theiner, Mon. Slav. mer. I, N. LVII).

⁷ Главенъ свидетелъ за времето до 1206 г. е византийскиятъ историкъ Никита Акоминатъ отъ Хонъ въ Мала-Азия, който е заемалъ важни държавни длѣжности при Исакъ II и при Алексий III (билъ λογοθέτης τῶν σεχρέτων) и взелъ участие дори и въ нѣкои походи срещу бѣлгаритѣ, ed. Bonn. 481 и сл. Речитѣ му и писмата му сж издадени у Const. Sathas, Bibliotheca graeca medii aevi, vol. 1. Venetiis 1872, 73—136. Тукъ трѣбва да се има предвидъ и разказа на френския рицаръ Robert de Clary (изд. отъ Hopf въ Chroniques grégoromaines, Berlin, 1873, ch. LXIV), Клари счита посетнешния царъ *Калоянъ* за основателъ на новата бѣлгарска държава и приписва Асенови и Петрови дѣла на наследника имъ Калояна, ето защо често не е обръщано достатъчно внимание на сведенията, които той дава. Въ сжщата грѣшка изпадналъ и Вилдхардуенъ (XLIII, § 202 ed. Wailly), който смѣта, че Калоянъ (1204 г.) е водилъ 20-годишна война съ Исака и съ Алексия, значи отъ 1185 г., а пъкъ знаемъ, че Калоянъ излиза на историческата сцена като действующе лице отъ 1196 г.

⁸ За историята на началото на възстанието Никита (484) ни разказва една съвсемъ преиначена легенда. Следъ отказа ужъ на бѣлгаритѣ да участвуватъ въ възстанието, братята построили църква, посветена на св. Димитрий; следъ това тѣ наели мже и жени, които въ пророческо въздушевление, съ разпуснати коси и съ изкривени очи пророчествували, че Бѣлгария ще бжде непременно освободена, защото на помощъ имъ дошълъ и самъ св. Димитъръ отъ разрушената отъ норманитѣ солунска църква. При това призовавали събралия се народъ да грабне оржие и да избие всички гърци до единъ. Никита разказва и за златната корона и за чизмитѣ на Петра (стр. 486), но на друго мѣсто въ общия си разказъ. Сжщинскиятъ ходъ на работата е изло-